

SENTÈNCIA 98-05 DE 16 DE GENER DE 1998

INFRACCIÓ DE CONTRABAN. Imposició de la sanció a la societat mercantil malgrat que l'expedient citi només el seu representant.. Necessitat de que les sancions s'imposin a les persones a qui correspon i no a qui legalment les representa. Ànim de defraudar. Manca de declaració de caixes de conyac. CONCEPCIÓ SUBJECTIVA DE LA CULPABILITAT EN INFRACCIONS DE CONTRABAN. Permet imputar a títol de dol i a títol de simple negligència. Empresa especialitzada en el trànsit duaner. APLICACIÓ DE LA NORMA SANCIONADORA MÉS FAVORABLE. Llei contra el frau en matèria duanera d'11 d'abril de 1996. EXERCICI DE LA POTESTAT SANCIONADORA. Correspon a l'Administració. Els Tribunals només jutgen la seva adequació al Dret. Retroacció del procediment administratiu per a la imposició de noves sancions.

Ponent: M.I. Sr. Lluís Saura Lluvià

ANTECEDENTS DE FET

1.- La Batllia d'Andorra, en la sentència núm. 97-51, dictada el 23 de juliol de 1997, va desestimar en tots els seus termes la demanda formulada per la societat mercantil Y.,SA. i va declarar ajustada al dret la resolució del Govern de data 13 de setembre de 1995, per la qual s'imposava al Sr. Agustí M.F. una sanció de 2.321.940 pessetes per una infracció de contraban consistent en la manca de declaració de determinades mercaderies.

2.- Contra la sentència esmentada, la representació processal de la societat mercantil va interposar recurs d'apel·lació, que tingué entrada en la secretaria d'aquesta Sala el 6 d'octubre de 1997, en el qual addueix, substancialment, que en cap moment havia tingut intenció de defraudar i que la manca de declaració fou induïda per un error del transportista, a banda de que fou reparada immediatament; també al·lega que no es pot cometre una infracció de contraban per negligència i, finalment, demana la aplicació retroactiva de la Llei contra el frau en matèria duanera, d'11 d'abril de 1996. També sol·licita l'anul·lació de la sanció per no haver estat imposada a la societat sinó al seu representat legal.

3.- Un cop feta la designació del magistrat ponent es va donar trasllat de l'escrit a la representació del Govern, que el contestà el 24 d'octubre de 1997 mitjançant un escrit en el qual al·legava la correcció de la sanció, compte tinguda la intenció de defraudar o almenys l'actuació negligent per part de l'apel·lant, sense perjudici de que es pogués aplicar la llei posterior si era més beneficiosa.

4.- Es va assenyalar dia per l'acte de la vista oral, que tingué, lloc l'11 de desembre de 1997, en el qual les parts van manifestar allò que van considerar més adient per a la defensa dels seus interessos, i posteriorment van quedar les actuacions vistes per deliberar i decidir.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- La Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, s competent per a conèixer del present recurs, de conformitat a allò que estableix l'article 39.3 de la Llei Qualificada de la Justícia i el 56 i següents de la llei processal d'aquesta jurisdicció.

Segon.- La societat mercantil apel·lant va al·legar, en la primera instància, que la resolució del M.I. Govern imposava la sanció per infracció de contraban objecte de l'expedient al Sr. Agustí M.F., quan en realitat, si alguna sanció podia imposar-se, el seu destinatari era la persona jurídica a la qual representava, i en la mesura que la sentència de la Batllia no ha acceptat la petició d'anul·lació formulada per aquesta circumstància, es reproduïx en la segona instància.

Es cert que aquest Tribunal, en un cas similar al present (sentència 95-35, de 13 d'octubre de 1995, P. contra Govern) va anul·lar la sanció imposada al demandant i recurrent en qualitat de director comercial de la societat importadora ja que la resolució aleshores analitzada confonia la persona moral destinatària dels bens importats amb la persona física que la representava.

No obstant, el cas resolt per la Batllia no és el mateix, ja que, segons consta a l'expedient sancionador instruït, el Sr. M. és el president del consell d'administració d'Y. SA., la qual cosa explica que no hagi interposat cap recurs contra la resolució i ho hagi fet la societat, a diferència del que havia succeït en el cas de la sentència abans citada, en el qual era la persona física i no la jurídica la que havia interposat el recurs. D'altra banda, com amb tot detall explica la sentència, va ser la societat qui va disposar l'import de la sanció al servei de duana, qui va formular al·legacions i també qui va interposar recurs de reposició, la qual cosa també explica que hagi estat ella i no el Sr. M. qui ha presentat el recurs contenciós-administratiu.

En conseqüència, és correcte el criteri de la sentència de mantenir la validesa de la sanció, en el benentès de que a qui realment es va imposar, s'a la societat Y., SA, malgrat que en la resolució administrativa només se citi el seu representant, sense perjudici que en ocasions posteriors, i per evitar confusions o anul·lacions per part dels tribunals, les sancions s'imposin a les persones a qui corresponguin, i no als que legalment les representen.

Tercer.- El motiu fonamental en el qual es basa l'apel·lació consisteix en negar la intenció de defraudar per part d'Y., SA., amb l'argument de què la manca de declaració de les 103 caixes de cognac marca B. va ser deguda a que el conductor de l'empresa que havia fet el transport des de Cognac a Toulouse (T. SA.) no portava el comprovant de la mercaderia esmentada -cosa que, en realitat, no es discuteix, ja què, com consta a les actuacions, la documentació de referència va ser tramesa dos dies després per correu a Y. SA.- per la qual cosa, Transports A.M., que va recollir la mercaderia a Toulouse, només va declarar els sis palets dels quals portava la documentació, que no tenien res a veure amb les caixes abans citades i fins i tot anaven destinades a un altre importador.

Però el que l'article 24.1.a) de la Llei de l'impost de mercaderies indirecte, de 26 de juny de 1991 defineix com infracció constitutiva de defraudació per contraban, és la importació de mercaderies duta a terme "sense declaració", la qual cosa obliga a analitzar si l'omissió de declaració s'ha de sancionar sempre o s'han de tenir en compte les circumstàncies de cada cas.

El dret sancionador en matèria d'infraccions de contraban no es regeix pel principi de responsabilitat objectiva sinó que s'ajusta a la concepció subjectiva de la culpabilitat. Per això, infraccions com la descrita poden imputar-se no solament a títol de dol sinó també per negligència. En el cas analitzat, i com correctament puntualitza la sentència, la societat Y. SA, que és una empresa que per la seva especialització es dedica habitualment al trànsit duaner, estava obligada a comprovar que tota la mercaderia que lliurava al transportista disposava de la documentació corresponent per tal de poder fer-ne, a la Duana d'Andorra, l'oportuna declaració, comprovació que no es va fer, la qual cosa posa en relleu un comportament negligent, i per tant, susceptible de sanció, per tot el qual s'ha de confirmar el raonament de la sentència.

Quart.- El recurs planteja, com petició subsidiària, l'aplicació del 24.3 en lloc del 24.1 de la Llei de l'impost de mercaderies indirecte, en considerar que els fets que es jutgen són constitutius d'una "declaració falsa".

A diferència de la infracció abans analitzada, aquesta exigeix una declaració -que es qualifica de falsa- però en el cas, com ha quedat exposat, no

n'hi va haver, de declaració, i per això no és aplicable el tipus d'infracció que es demana.

L'al·legació -que explicaria la falsedat de la declaració segons el recurrent- de que el transport duia només sis paletes i que es van declarar però sense incloure-hi les 103 caixes de cognac B., no és acceptable perquè segons resulta clarament dels documents de l'expedient, les sis paletes declarades contenen 295 caixes de cognac, de marques diferents a B. i que, a més, anaven dirigides a un altre importador del Principat, i separadament, el camió duia les 103 caixes no declarades.

Cinquè.- La part apel·lant, tant en l'escrit de conclusions en la primera instància com en tota la segona, va demanar l'aplicació del règim jurídic derivat de la Llei contra el frau en matèria duanera, d'11 d'abril de 1996, publicada al BOPA núm. 32, de 8 de maig següent, en la mesura que estableix, pels mateixos fets, sancions més beneficioses per l'empresa apel·lant.

Amb independència que aquesta petició subsidiària és expressament acceptada per la representació processal del Govern, que reconeix que la Llei de 1996 és més favorable a l'apel·lant que la de 1991, el criteri de predomini de la norma sancionadora posterior més favorable ha estat aplicat per aquesta Sala en les sentències 96-39, d'11 d'octubre de 1996 (S.B. contra Govern) 96-41, de la mateixa data (C. contra Govern) i 97-02, de 17 de gener de 1997 (M. 90 SL. contra Govern).

En conseqüència, i tal com s'estableix en les sentències esmentades, als raonaments de les quals ens remetem, es procedent anul·lar les sancions imposades, i en no ser competència d'aquesta Sala imposar les que corresponen en aplicació de la legislació posterior, ja que l'exercici de la potestat sancionadora és competència dels òrgans administratius i als tribunals només els correspon l'enjudiciament de la seva adequació al Dret, el que procedeix es retrotraure el procediment administratiu al moment de dictar l'acte administratiu pel que s'imposaren les sancions, substituint-lo pel que resulti de l'aplicació de la Llei contra el frau en matèria duanera d'11 d'abril de 1996.

Sisè.- No apreciem circumstàncies determinants d'una especial imposició de les costes ocasionades en aquesta segona instància.

DECISIÓ

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Superior de Justícia, Sala Administrativa, en nom del poble andorrà, decideix:

1) Revocar la sentència núm. 97-51, de 23 de juliol de 1997, dictada per la Batllia.

2) Estimar parcialment el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal d'Y. SA. i anul·lar les resolucions administratives objecte d'aquest recurs.

3) Retornar l'expedient administratiu al M.I. Govern per què en substitució de les resolucions anul·lades dicti les que corresponen en el marc definit per la Llei contra el frau en matèria duanera d'11 d'abril de 1996.

4) No fer imposició de costes en aquesta segona sentència.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Manem que una vegada s'hagi complert el que disposa l'article 76 de la Llei de la Jurisdicció Administrativa i Fiscal es lliurin els autes originals amb la certificació d'aquesta sentència al Tribunal de Batlles, Secció Administrativa del qual procedien, i que s'arxivin les actuacions del Tribunal.